

BART
MOEYAERT

*De verzamelde verhalen
en kindergedichten*

JIJ EN IK
EN ALLE
ANDERE
KINDEREN

Met tekeningen van

*Rotraut Susanne Berner, Gerda Dendooven,
Korneel Detailleur, Wolf Erlbruch,
André Sollie & Marije Tolman*

Querido

www.querido.nl

www.bartmoeyaert.com

Uitgegeven met productiesteun van
het Vlaams Fonds voor de Letteren

Copyright © 2013 Bart Moeyaert
Copyright illustraties © Rotraut Susanne Berner,
Gerda Dendooven, Korneel Detailleur,
Wolf Erlbruch, André Sollie, Marije Tolman
Copyright illustraties p. 177-200, 289-308 en 433-452
© Carl Hanser Verlag, München

Eerste en tweede (e-book) druk, 2013; derde druk, 2014;
vierde druk, 2019; vijfde druk, 2020; zesde druk, 2023

Omslagillustratie: Gerda Dendooven
Boekvormgeving: Herman Houbrechts
Uitvoering binnenwerk: Irma Hornman,
Studio Cursief

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van
Em. Querido's Uitgeverij, Amsterdam.

ISBN 978 90 451 2949 5 / NUR 282

INHOUD

– 11

Afrika achter het hek

met tekeningen van Wolf Erlbruch

– 19

Een kuil om in te wonen

met tekeningen van Rotraut Susanne Berner

– 37

Het gelukslied

Het dronkenmanslied

Het leeslied

– 41

De lente van '39

met een tekening van André Sollie

– 49

Mansoor

met tekeningen van Marije Tolman

– 79

Hoe een stad ontstaat

met een tekening van André Sollie

– 83

Parkietje

met tekeningen van Gerda Dendooven

– 95

De zeug, de beer en de big

met tekeningen van Korneel Detaillieur

– 103

Een klap is geen kus

met tekeningen van Gerda Dendooven

– 127

Het boek van Niete

met tekeningen van Marije Tolman

– 177

Echt weg is niet zo ver

met tekeningen van Rotraut Susanne Berner

– 201

Negen keer Nina

met tekeningen van Marije Tolman

– 221

Eerst zien

met tekeningen van Korneel Detaillieur

– 235

De man in de maan

met tekeningen van André Sollie

– 243

Mijn tuin uit!

met tekeningen van André Sollie

– 255

Ik woon in een ruimteschip

met een tekening van Wolf Erlbruch

– 261

De baas van alles

met tekeningen van Korneel Detaillieur

– 289

Die steeg van ons

met tekeningen van Rotraut Susanne Berner

– 309

De dingen denken

alle kindergedichten

met tekeningen van Wolf Erlbruch

310 *weer eens*

311 *blozen*

312 *jij en ik*

313 *prins*

314 *daar*

315 *baasje*

316 *wij twee*

317 *wezel*

318 *uil*

319 *haas*

320 *huis twee*

321 *genoeg*

322 *kleur*

323 *de dingen denken*

324 *van mij*

325 *stoer*

326 *stoet*

- 327 *zij*
328 *blootsvoets*
329 *pianojuf*
330 *nest*
331 *welkom*
332 *ach en niks*
333 *ooievaar*
334 *goeienacht*

– 335

Lamelos

met een tekening van André Sollie

– 341

Hij was de haas

met tekeningen van Gerda Dendooven

– 351

Alles op de wereld

met een tekening van Gerda Dendooven

– 359

De brief die Rosie vond

met tekeningen van Rotraut Susanne Berner

– 375

Een boot in de mist

met tekeningen van André Sollie

– 397

Het beest heet Mona

met tekeningen van Rotraut Susanne Berner

– 411

Tik tik

met tekeningen van Rotraut Susanne Berner

– 419

Grote oma's

met tekeningen van André Sollie

– 425

Wakker kussen

met tekeningen van Gerda Dendooven

– 433

Voor altijd, altijd

met tekeningen van Rotraut Susanne Berner

– 453

Midwinternachtsdroom

met tekeningen van Marije Tolman

– 469

De koning en de koffieboon

met een tekening van Gerda Dendooven

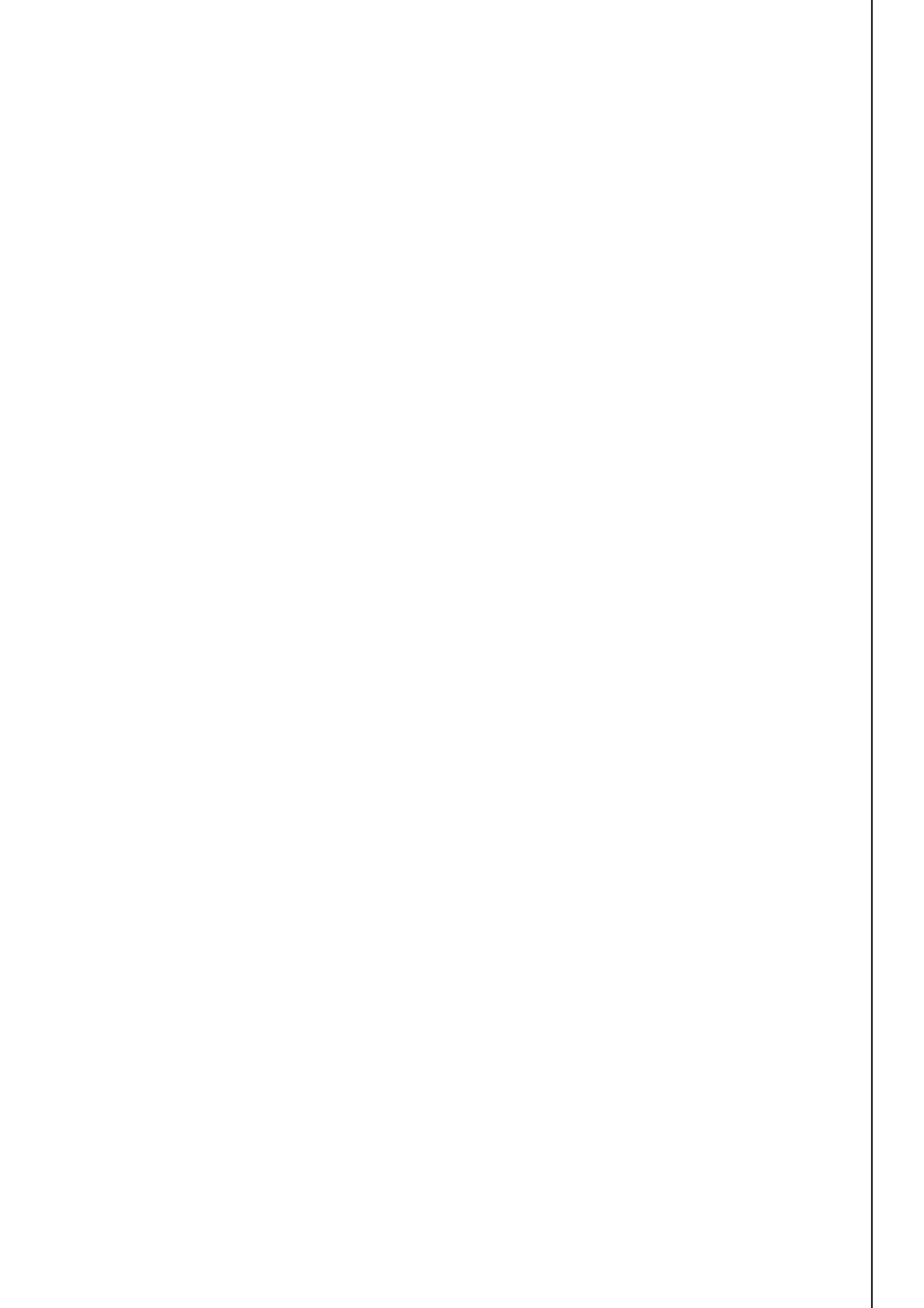
– 477

En verder viel er niets te zien

met tekeningen van Korneel Detaillieur

– 483

Bronvermelding

AFRIKA
ACHTER HET
HEK

MET TEKENINGEN VAN

Wolf Erlbruch

Uw huis is nog niet droog.

Wij woonden in een huis. De deur zat links, en rechts zat een raam. De burens hadden hetzelfde huis als het onze. En hun burens ook en hun burens ook en hun burens ook. En dat nog drie keer.

Naast ons woonde een man die Frans sprak. Dat had hij geleerd toen hij klein was en in Frankrijk woonde. Wij spraken geen Frans, maar dat was niet erg. De man was nooit lang thuis. Hij moest aldoor op reis voor zaken. Voor praten had hij nooit tijd. Hij was altijd onderweg naar ergens. Naar landen waar ze snaptten wat hij zei.

De man die Frans sprak, had een vrouw die ook iets sprak. We wisten niet wat ze sprak. Iets. De vrouw was mooi bruin en ze heette Désirée.

‘Dat is een Franse naam,’ zei mijn moeder. Maar Désirée zelf kwam niet uit Frankrijk. Ze kwam uit Afrika. De man die Frans sprak, had vast een Franse naam voor haar verzonnen. Misschien omdat ze geen naam had in haar eigen taal.

Achter ons huis lag een tuin. Eerst kwam er een terras van drie grote tegels groot. Er was een trapje in het midden. Daar moest je af, als je over het gazon naar het schuurtje wilde. Achter het schuurtje lag een moestuin van zes bloemkolen breed.

De burens hadden dezelfde tuin als de onze. En hun burens ook en dat nog vijf keer. Maar ze kweekten niet allemaal bloemkolen. De vrouw die Iets sprak, kweekte gras. Overal stond gras, lang gras met pluimen en sprietgras met witte bloemen. De man die Frans sprak, ging er nooit met de machine overheen. Daar had hij geen tijd voor. En Désirée deed er ook niks mee. Ik denk dat ze het kweekte om ernaar te kijken. Als de zon scheen, zette ze stoelen buiten. Ze ging met haar vier kinderen midden in

het gras zitten. Soms zat ze er ook als het een beetje regende. Dan keek ze naar het gras en naar de lucht. Alsof ze op heel veel regen wachtte.

Toen kregen we heel veel regen. Het kwam met bakken naar beneden. De hele tuin droop. En die van de burens ook en dat nog zes keer. We waren blij dat we binnen zaten.

Maar de vrouw die Iets sprak, gaf niet om de regen. Ze ging in een gele oliejas naar buiten. Ze liep naar haar schuurtje. In haar ene hand had ze een staaf van ijzer. In haar andere hand had ze een hamer. Ze stak de staaf tussen het hout en hamerde erop. Ze zong bij haar werk. Het klonk raar in de regen.

Ik stond vanuit het raam naar haar te kijken.

Mijn moeder zei dat Désirée in het Frans zong. Mijn vader zei van niet. Hij zei dat het geen Frans was, maar Iets. Iets uit haar eigen land.

Na het eten hield de regen op.

Ik ging buiten over het hek staan kijken.

Daar kon ik Désirée beter zien.

Van haar schuurtje stond alleen het dak er nog. Een dak op vier palen.

Désirée lachte naar mij. Ze leek heel tevreden. Ze lachte ook naar het gras en naar de lucht.

De volgende dag regende het niet meer. Onze tuin was weer droog en die van de burens ook. Iedereen kwam buiten zitten. Iedereen was boos.

Ze wezen naar de tuin van Désirée en zeiden dat het niet kon. Zomaar een schuurtje weghalen uit een rij van acht, daar moest je straf voor krijgen.

Iedereen was jaloers, denk ik. De tuin van Désirée was mooi groot geworden. Désirée was de slimste van de

buurt. In haar tuin kon ze heel veel bloemkolen kwijt, als ze dat wilde.

Ze kwam naar buiten in een doekjurk met zonnebloemen erop. Ze sleepte een schop achter zich aan. Met haar laarzen veegde ze het lange gras plat.

Ik lachte naar haar over het hek. Zij lachte terug en begon te spitten. Ze ging uren door. Ze maakte een raar soort moestuin. Het leek meer op een kuil. Ik wist niet dat ze dat zo deden in Afrika.

Toen het avond werd, sleepte Désirée zakken uit haar huis. Op elke zak stond een tuinier en er zat leem in.

‘Leem is goed voor bloemkool,’ zei mijn moeder.

Maar de burens bleven boos. Allemaal. Ze vonden het een schande. Er lag toch al genoeg grond in alle tuinen? Er hoefde toch geen leem bovenop?

Mijn moeder zweeg en mijn vader ook. We keken over het hek. Mijn vader zei een woord tegen Désirée. Hij zei: ‘Helpen?’ Hij deed er zijn mouwen bij naar boven.

Désirée begreep het woord. Ze schudde haar hoofd er bijna af. En ze ging gewoon door met haar werk.

Ze gooide de zakken leeg in haar kuil.

‘Ze wil geen hulp,’ zei mijn vader later. ‘Ze wil geen hulp van een man. In haar land doen de vrouwen al het werk. Dat hoort zo in dat stuk van Afrika.’

‘Welk stuk?’ vroeg ik.

‘Het stuk links in het midden,’ zei mijn vader. ‘Het stuk dat Kameroen heet.’

Ik dacht dat mijn vader een land verzon. Het klonk niet echt, met die kamer erin.

Toen het nog meer avond werd, verdween de zon achter de tuinen. De lucht was oranje. Het was stil in ons huis.

We zaten te lezen onder de lamp.

Ik deed maar alsof. Mijn ogen waren dicht. Ik was in de kamer, maar ik was in Kameroen. In mijn hoofd brulde een leeuw. Er schreeuwde een aap. Dat brullen en schreeuwen kende ik van de dierentuin. Ik wist niet wat ik nog meer moest horen. Ik wist niet wat ik nog meer moest zien. Ik kende het land van Désirée niet.

Ineens sloeg mijn moeder haar boek dicht. Ze hield haar hand achter haar oor en zei: 'Stil.'

We waren stil en hoorden stemmen buiten. Vrolijke stemmen van kinderen.

We liepen naar het raam en zagen Désirée in haar tuin. Ze goot emmers water in haar kuil met leem. Haar vier kinderen hadden geen schoenen aan. Met hun blote voeten traptten ze door de modder. Ze dansten om elkaar heen.

Désirée rolde haar doekjurk omhoog en danste met ze mee.

De volgende dag zat de lucht vol wolken. Mijn moeder ging naar de markt. Dat deed ze altijd op vrijdag.

Al onze burens deden dat, behalve Désirée. Die ging naar een markt die wij niet kenden. En alleen als het haar uitkwam.

Ik liep met mijn moeder mee. Ze had haast. Ze wilde voor de regen weer thuis zijn. Dat lukte niet. We waren door en door nat toen we onze straat in liepen. We hielden in één ruk door naar de keuken. Daar zette mijn moeder thee. Ze wilde de thee heel heet drinken. We dachten dat we de ketel hoorden fluiten. Maar het was de ketel niet.

Het was Désirée. Buiten, in de regen. Ze zat op haar knieën in de natte grond. Om haar kuil heen had ze een

ronde muur gebouwd. En ze was niet van plan ermee op te houden. Ze zong en ze floot.

‘Dat wordt geen moestuin,’ zei mijn moeder. ‘Breng haar maar een kop thee. Straks vat ze nog kou.’

Ik bracht haar een kopje. Ik klom hup op het hek.

Désirée keek blij. Ze wees naar haar werk en zei: ‘Huis.’ Ze zei het woord net zoals ik het zou zeggen.

Désirée bouwde een huis in haar tuin. Het leek wel een hut om in te spelen. Een hut van leem. Ze werkte er dagenlang aan. Regen of geen regen.

En ik keek er dagenlang naar. Regen of geen regen.

Na een week zat er een dak van bouwplaat op.

Toen zei Désirée dat ik over het hek moest klimmen.
Ze zei het zoals ik het zou zeggen.

Ik liep achter haar aan, de hut in.

Ze had thee voor me klaargezet. Ze zei: 'Welkom.' De regen tikte op het dak. Het klonk knus. Per ongeluk stak ik mijn vinger in de muur. Ik schrok van het gat dat ik maakte.

'Uw huis is nog niet droog,' zei ik.

'Nee,' zei Désirée. 'Nog een zomer wachten, dan krijgt geen bulldozer het nog stuk. Mijn grootmoeder in Kameroen heeft net zo'n lemen hut als deze. Ze woont er al haar hele leven in.'

'Gaat u hier dan in wonen?' vroeg ik.

Désirée lachte. 'Niet echt wonen,' zei ze. 'Af en toe wil ik hier komen zitten. Als ik het andere huis moe ben. Als ik mijn land mis. Want soms heb ik heimwee naar mijn land. Ik laat je nog wel eens foto's zien.'

'Goed,' zei ik, en ik dronk van haar thee.

Foto's laten zien. Dat betekende dat ze me terug wilde zien. Ik zei dat ik heel goed een leeuw kon nadoen.